

„ԳՐՈՇԻ“ ՀՈՒՆԻՍԻ 14-Ի ՀԱՄԱՐԻ ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Մ. Ֆ. ԵԿԻՐՅԱՏՈՎ

ԱԶՈՎ-ՍԵՎԾՈՎՅԱՆ
ԿՈՒՍԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ԶՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ ՌՈՍՏՈՎԻ
ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ 1935 ԹՎԻ
ՄԱՅԻՍԻ 28-Ի ԺՈՂՈՎՈՒՄ

ՅԿՈՅ

Ը - 70

15 JUL 2013

36-11 3K73
Ua1221 2-70

24 SEP 2006

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0186381

Отв. ред. Г. А. Потенц

Тех. ред. Д. М. Джинибалаян

табформат А6-105.148. Об'єм 1/4, печ. листа, Уполкрайлит
— 02387. Тираж 4200 экз. Заказ 29/3. Слано в набор 5 VI-1935 г.
Подли ано в печать 10 VI-1935 г.

Типография им. „Стачки. 1902 года“ г. Ростов на Дону

Մ. Բ. ՇՈՒԿՈՎՍԿԻ

8478

61199-67

ԱԶՈՎ-ՍԵՎԾՈՎՅԱՆ ԿՈՒՍԿԱԶ- ՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԶՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

ԸՆԿ. Մ. Ֆ. ՇԿԻՐՅԱՆՈՎԻ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄԸ
ՌՈՍՏՈՎԻ ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ 1935 ԹՎԻ ՄԱՅԻՍԻ
28-Ի ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Ընկերներ, Սղով-Սևծովյան յերկրամասի
կուսակցական կազմակերպության զտումն
ավարտվեց մի բանի ամիս առաջ: Այժմ ան-
հրաժեշտ է ամփոփել կուսկազմակերպու-
թյունների աշխատանքի այն բոլոր թերու-
թյուններն ու դրական կողմերը, վորոնք
հայտաբերված են զտման ժամանակ: Այդ
պետք է նրա համար, վորպեսզի զտման դա-
սերի վրա սովորենք ժամանակին ուղղել
այն թերությունները, վորոնք կարող են լի-
նել մեր հետագա աշխատանքում:

Հաշվետու գեկուցումիս մեջ յես մանրամասն կանգ չեմ առնելու գտման գրական կողմերի վրա: Զեկուցումիս մեծագույն մասը յես ուզում եմ նվիրել այն թերություններին, վորոնք տեղի յեն ունեցել գտման անցկացման աշխատանքում և այն բացասական հանգամանքներին, վորոնք հայտարարեց գտումը մեր կուսկազմակերպության մեջ:

Ազով-Սևծովյան կուսկազմակերպությունն ընդհանուր առմամբ բոլշևիկյան առողջ, լավ կազմակերպություն է: Այդ յերևում է այն վիթխարի աշխատանքից, վորն Ազով-Սևծովյան կուսկազմակերպությունը վերջին ժամանակում կատարել է վողջ կուսակցության հետ միասին: Անցյալում Ազով-Սևծովյան կուսկազմակերպությունն ունեցել է առանձին թերություններ, վորոնք առանձնապես նկատելի էին գյուղական ռայոններում: Բայց նենտկոմի արած ցուցումներից հետո այդ թերություններն ուղղվեցին, իսկ այժմ մենք ունենք յերկրամասում կոլտնտեսային լավ և ամուր տնտեսություն:

Կուսակցական այն գտումը, վոր մենք անցկացրինք ձեզ հետ, լավ ցնցեց և զորահավաքեց կուսակցական կազմակերպու-

թյունը, իսկ կուսկազմակերպությունների շուրջը նա բարձրացրեց և զորահավաքեց բանվորական և կոլտնտեսային անկուսակցական լայն մասսաներին: Զտումը զորահավաքեց այդ մասսաներին այն բոլոր հարցերում, վորոնք քննարկվում էին կոմունիստների և կուսկազմակերպությունների աշխատանքն ստուգելիս:

Դրա հետևանքով, գտման սկզբին առանձին ցեխեր, ֆաբրիկներ և գործարաններ հաշվի առան իրենց թերությունները և, արտադրության և կուսակցական աշխատանքի տեսակետից, լավ առաջադիմեցին: Նույնը մենք ունեցանք նաև գյուղական կուսկազմակերպություններում:

Մեր գտումը, վորին, ինչպես արդեն ասացի, ակտիվորեն մասնակցեցին վոչ միայն կուսակցական, այլ և անկուսակցական և կոմյերիտական լայն մասսաները, անկասկած շատ զբաղեցրան արդյունքներ տվեց: Ճիշտ է, յես չեյի ասի, վոր կոմյերիտմիությունը շատ լավ էր մասնակցում գտման աշխատանքին: Այստեղ, այդ աշխատանքում կոմյերիտականներն այնպես էին իրենց պահում, վոր իբր թե կուսակցության գտումը միայն կուսակցության գործն է և դա իրենց չի վե-

բաբերում: Յես չեմ ուզում ասել, վոր զա
տեղի ուներ ամեն տեղ, վորջ յերկրամասում:
Առանձին կազմակերպություններում կոմյե-
րիտականները լավ մասնակցություն եյին
ցույց տալիս կուսգտմանը և մեծ ուժուտ
տվին մեր աշխատանքին: Մի շարք կազմա-
կերպություններում կոմյերիտականները,
ինչպես նաև անկուսակցական բանվորներն
ու կորսնտեսականներն ոգնեցին մեզ ազատ-
վելու մեծ թվով մարդկանցից, վորոնք կու-
սակցությանը հարկավոր չեյին: Բայց և այն-
պես կոմյերիտականներն իրենց հիմնական
մասնաթիվ անբավարար մասնակցեցին մեր
աշխատանքին:

Չտման ժամանակ մենք հայտաբերեցինք
կուսկազմակերպությունների աշխատանքում
վոչ միայն բավականաչափ վատ, այլ և մեծ
քանակությամբ լավ որինակներ: Մենք պետք
ե հաշվի առնենք այդ բոլորը, և՛ լավ և՛ վատ
կողմերը: Վատ որինակներով մենք պետք
ե սովորենք, թե ինչպես չպետք ե աշխատել,
իսկ լավ որինակներով — ինչպես պետք ե
կատարել մեր կուսակցական գործը, ինչպես
պետք ե կազմակերպել մեր և՛ արտադրական
և՛ կուսակցական աշխատանքը:

ԻՆՉՊԵՍ ԵՐ ԱՆՑՆՈՒՄ ՉՏՈՒՄԸ

Անցնելով այն հարցին, թե ինչպես եր
անցնում գտումը յերկրամասում, յես պետք
ե նախ և առաջ մատնանշեմ, վոր մինչև
գտման սկիզբը յերկրային կուսկազմակեր-
պությունը բավարար կերպով չեր ճանաչում
իր կուսակցական ակտիվին: Այդ մենք իս-
կույն նկատեցինք, հենց վոր սկսեցինք ստու-
գել այն ընկերներին, վորոնց առաջարկել
եյին կուսկազմակերպությունները գտման
հանձնաժողովի կազմի համար: Դուք գիտեք,
վոր կուսակցության կենսկոմի վորոշ-
ման մեջ ասված ե, վոր հանձնաժողովի
կազմի համար ընտրվեն լավագույն ընկեր-
ները, վորոնց կարելի յե հավատալ այնպիսի
պատասխանատու գործ, ինչպիսին ե կուսակ-
ցության գտումը: Այդ մարդիկ վոչ մի բա-
նում չպետք ե արատավորված լինեն և լի-
նեն քաղաքականապես լավ գրագետ: Իսկ
լինչ ցույց տվեց գործը: Յես չեմ թվելու
ձեզ այն բոլոր կուսկազմակերպությունները,
վորոնք ճիշտ մոտեցում չեն ունեցել գտման
հանձնաժողովի կազմի համար ընկերներին
ընտրությանը: Այդ հարցի առթիվ յես կրե-
րեմ միայն մի-յերկու որինակ:

սի պիտանիմաց ւանգոնտինգտ ոճգտատովնո
նիտ եգր յրադնս մգչ տտի դ տմի վժնոթոյն
դտրտն մգ յրսիոյ դգտվրտի պիտանիմաց պգտ
վրտի պիտանիմաց դտնթանկտորտի մդտրտն
ովտտո նրան մգ դրանթանկտորտի վովտ
Հոյվ գթլ 'դվոտր դնո ժոտով մդտմ վր յրթն

պգտվրտի դտիտոյնտոյգի
դտնթանկտորտի նվոնգր մգ յրսնդտոյտն
նիտ սգիոնդվ 'ոգոնտինգտ ոգիոնտ պրտտն
դտնտնտնտիչ դ մմգոյնդամդտր պվնգ յրամի
մսի ժոյմսի նիտմ 'նվմգոյտովդրտի դրան
տիտոլ ճոթիմտոյն 'յրսդտովնտոյ պվնգ մգոյ
մգիոյն իտո ժոյմսի 'պմգոյտոնտովտոյ վովտ
դնտ վիսնսթոյգոյ դ լգոյվմտովսի ժոյվնգ
ճոթիտովտո ժոյգր յրամգթոյն պլգոյտն 'մոյ
տոյ ռսգոյտտովն տնվջ մժոյտտովնտ դտրտն
ւանսյ Զ 'մոյտոյ ռսգիջոյն մմգոյդրանթոյ
մանտնոյտ պվիովտոյ նոյմվ 'ւանսյ Զ լգոյտն նվժ
դտտտովնտ 'նամգմն ուրտն մժոյտտովնտ ոյն
մսի 'ւանսյ 67 լգոյվմտովսի ժոյտնգր ճոթիտովտո
ժոյգր պլմգոյնգիոյն նիտ լգոյվմտովսի ճոթիտովտո
ժոյգր ժոյվնգ իսմգոյտոյտտո Հոյվ կոյ 'մգոյտն
տովտոյ 89 լգոյսի ժոյտնգր ճոթիտովտո ժոյգր
տնոյն կոյ '08 — յրամգոյնտոյ դտիտնտն
դ 99 — յրամգոյնտոյ դտիտնտնտնտնտն
'մգոյտնտովտոյ ռոյմգր պլնգիովսի նվմնկոյ դտր

տն յրսիստոյ պլմգոյտնտովտոյ ժոյտն վր
վիսնսթոյգոյ դտրտն լգոյսի ժոյտնգր ճոթի
տովտո ժոյգր ստոյն ճոյտնկո պրտտն դգնտ
մսի 'գչ դտիտոյտտոն մսի քչ 'մգոյնգիոյն

Նգր վմգոյտովսի դտրտնտո
լգոյնոյն յրս պլմգոյնգիչ դ յրստոյսի պլմգ
մգոյտովդրտի վիտնտն պլգոյնտնտնտնտն
պլգոյտտո վմգոյտնտն մսի 'դտնոյ մգ յրսոյ
տոյ մդտն մսի քժ 'նոյտնտնտն մգր յրսնոյ
տոյ ժոյգր տտի ժոյգր մսի 'դվոտր դնո 'մգոյ
մգիոյն 'ժոյտն յրստով ոյգ ոյվոտր քչոյ

ւանտնկոյն նգիմն
տովսի միգր կոյ 'նվոյնթանկտորտի նգի
մտտի միգր նվնոյտն յրամսի տոն 'պնսյ 01
պլնգիոյտնոյն ոյվոյտնտ 'նվմգոյնգիոյն ԶԵ
ճոթիտովտոյ մգոյտնտն վիսնսթոյգոյ դտի
տնտնտնտն ոյնտն նվոյնտի վրտիտոյ յրսոյ
տնտն նիոյ 'մոյտնտն դտիտնտնտնտն վիտտ
տոյ մոյտոյ վիտոյվմս ժոյգոյնգի գթլ յոյկ
մոյտն

տնտն մգ լգոյնգի պլմգոյնտն պիտանիմաց դտնթ
անկտորտի պլիթ ԵԵ61 սգն 'նգիեմտն
ստոյն ոյնտն 'նվմսի 'իսդոյնգոյն պրտի վր
մգ ճոթիտոյն յրսյնտի վիսնսթոյգոյ
դտրտն յրսոյտն նիոյ 'մոյտնտն վիտոյնտն
նոյն երտիգթլ մոյտոյ վիտոյվմս ժոյգոյնգի

միտեն ստուգեց, թե ինչպե՞ս են պատրաստ-
ված տեղերն այդ աշխատանքն անցկաց-
նելու համար և 1934 թվի մայիսի 12-ին
մատնանշեց Ռոստովի, Շախտի, Նովոռոսի-
սկի, Կրասնոդարի, Տուսապսեյի քաղաքներին
և Նովոչերկասկի ուայկոմին այն, վոր նրանք
ժամկետին չեն կատարել Յերկրկոմի հրա-
հանգը լավագույն ընկերներին ստուգման
կոմիտեների մեջ ընտրելու մասին: Հունիսի
18-ին Յերկրկոմի պենումը լսեց կուսկազ-
մակերպությունների գտման ընթացքի մա-
մին ինֆորմացիան և մի շարք կոնկրետ ցու-
ցումներ արավ կուսկազմակերպություն-
ներին՝ ոգտագործելու գտումը կուսակցու-
թյունից վտարվածների փոխարեն ակտիվ և
ուժեղ ընկերներին ղեկավար աշխատանքների
առաջ քաշելու համար, գտման ժամանակ
բոլշևիկյան քննադատություն և ինքնաքն-
նադատություն ծավալելու, հայտարբերելու
անհարազատներին և նրանց, վորոնք անար-
ժան են կուսակցության մեջ լինելու, կազ-
մակերպությունների աշխատանքի թերու-
թյուններն ու դրական կողմերը հայտարե-
րելու համար, վորպեսզի գտման պրոցեսում
գորահավաքվեն կուսկազմակերպություն-
ները և անկուսակցական ընկերները անտե-

սական և քաղաքական կարեւորագույն խն-
դիրներ — հացահավաքը, հացահանձնումը,
արդ ֆինպլանը և այլն կատարելու համար:

ԶՏՄԱՆ ԻՆՉՊԻՍԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ ՈՒՆԵՆՔ ՅԵՎ ԻՆՉԻ ՄԱՍԻՆ ԵՆ ՆՐԱՆՔ ԽՈՍՈՒՍ

Աղով-Սևծովյան կուսկազմակերպությունն
(առանց կարմիր բանակի) ընդամենն ունի
105. 533 կոմունիստ (կուսանդամ՝ 77.319
և թեկնածու՝ 28.214): Այդ յես տալիս եմ
ձեզ ձեռ կուսկազմակերպության քանակու-
թյան մասին յեղած վերջնական տեղեկու-
թյունները, իսկ յերբ մենք սկսեցինք գտումը,
ապա Յերկրկոմի հաշվով կուսկազմակեր-
պության մեջ հաշվվում ելին 113.762 կո-
մունիստներ: Իսկ յերբ մենք սկսեցինք գտումը
և սկսեցինք կազմել կոմունիստների ցուցակ-
ները, ապա իսկույն և յեթ մեր հաշվում
6872 կոմունիստներ պակասեցին և կուս-
կազմակերպության մեջ մնացին վոչ այն-
քան, վորքան հաշվում եր Յերկրկոմը, այլ
106.890 կոմունիստներ: Իսկ գտումն անց-
կացնելու ընթացքում յերկրամասի կոմու-
նիստների քանակն ել ավելի պակասեց և
ստացվեց այն թիվը, վորն յես տվի ձեզ,

այսինքն՝ 105.533: Ընկերներ, ինչի՞ մարին
ե խոսում այդ Այդ խոսում ե այն մասին,
վոր մենք չգիտեյինք, թե վորքան կոմու-
նիստներ ունենք. գիտեյինք, վոր մեր կուս-
կազմակերպությունը մեծ ե, իսկ թե ինչ-
քան ե կոմունիստների թիվը — հայտնի չե:

Իմ հրապարակած թվերից մենք ստուգե-
ցինք վոչ բոլոր կոմունիստներին, վորով-
հետև նրանցից 22.591 հոգի յենթարկվել էյին
վաղաժամ գտման 1932 — 33 թվերին և,
հետևապես, այս գտմանը յենթակա էյին
ընդամենը 82,942 կուսանդամներ և թեկ-
նածուկներ:

Չտման ինչպիսի արդյունքներ ունենք
մենք: Ընդամենը մենք անցկացրինք (առանց
հարմիր բանակի) 81.097 կոմունիստներ, կամ
վողջ կուսկազմակերպության 97,8 տոկոսը:
Հարգելի պատճառներով գտման չենթարկե-
վեցին 462 կոմունիստներ, կամ 0,5 տո-
կոսը: Այստեղ մտնում են հիվանդ ըն-
կերները, գործուղման մեջ գտնվողները, իսկ
կարող ե պատահել և այնպիսիները, վորոնք
գործուղումներում են գտնվում այն պատ-
ճառով, վորպեսզի հեռու միայն մեր գտու-
մից (Միծաղ):

Յեվ, վերջապես, դոման չեկան անհար-

գելի պատճառներով 1.383 կոմունիստներ,
կամ կուսկազմակերպությունների 1,7 տո-
կոսը: Դա, ընկերներ, շատ մեծ թիվ ե: Դրա՞
պատճառը, մեկ կողմից, կոմունիստների
վատ հաշվառումն եր, հաշվառման մեջ էյին
համարվում այն ընկերները, վորոնք կտր-
ված եին կուսկազմակերպությունից և տա-
րիներով անդամավճարներ չէյին մուծել:
Այդ մարդիկը համարում էյին, վոր կարիք
չունեն գտման գնալու, վորովհետև գիտեյին,
վոր միևնույն ե կհեռացվեն կուսակցու-
թյունից: Մյուս կողմից գտմանը յենթարկ-
վելուց հրաժարվողների թվում մենք ունե-
յինք այնպիսի մարդիկ, վորոնց ճիշտ չէին
ընդունել կուսակցության մեջ: Յեվ ահա
այդ մարդիկ, գիտենալով, վոր կհեռացվեն
կուսակցությունից, չներկայացան գտմանը:
Չտման յենթարկվածների թվից սկզբնա-
կան հանձնաժողովները վտարել էյին ՀԿԿ(Բ)
10.154 անդամների, կամ 16,7 տոկոսը: Ռա-
յոնական հանձնաժողովների մտցրած ուղ-
ղումներից հետո, բողոքների քննարկման
հետևանքով, ՀԿԿ(Բ)-ից հեռացված ան-
դամների քանակն իջավ մինչև 7624 հոգու
կամ մինչև 12,5 տոկոսը, իսկ գտման յերկ-
րային հանձնաժողովի մտցրած ուղղում-

ներից հետո — 6701 կամ զտուլմն անցած
ՀԿԿ(Բ) անդամների ընդհանուր թվի 11 տո-
կոսը:

Այժմ թեկնածուների մասին: Սկզբնա-
կան հանձնաժողովները հեռացրել էյին 4.921
թեկնածուների կամ 24,5 տոկոսը: Ռայո-
նական հանձնաժողովների ուղղումներից
հետո հեռացվածների թիվն իջավ մինչև
4.347 հոգու, կամ 21,6 տոկոսի, իսկ յերկ-
րային հանձնաժողովի ուղղումներից հե-
տո, — 4224, կամ զտուլմն անցած թեկնա-
ծուների ընդհանուր թվի 21 տոկոսը:

Ընդամենը հեռացված են (կուսանդամներ
և թեկնածուներ միասին) սկզբնական հանձ-
նաժողովների կողմից 15.075 կոմունիստ-
ներ, կամ 18,6 տոկոսը:

Ռայոնական հանձնաժողովների կողմից
(գանգատները քննարկելուց հետո) 11.971
կոմունիստներ կամ 14,8 տոկոսը և յերկ-
րային հանձնաժողովի կողմից (գանգատ-
ները քննարկելուց հետո յերկրամասում) —
10.925 կոմունիստներ, կամ զտուլմն անցած
կոմունիստների ընդհանուր քանակի 13,5
տոկոսը:

Այ, տեսնում եք, ընկերներ, թե ինչքան
վտարվածներ ունենք մենք: Ծիշո ե, այդ

թվի մեջ վորոշ ուղղումներ ե մտցնելու
ստուգման կենտրոնական հանձնաժողովը,
սակայն այդ ուղղումն ախքանել մեծ չի
լինելու:

Այդ թվերից յերևում ե, վոր փոքր չե
մեզ համար վոչ պետքական այն տար-
րերի քանակը, վորոնք մտել են կուսակ-
ցության մեջ, և մենք ձեզ հետ քիչ թե
շատ մաքրեցինք կուսկազմակերպությունն
այդ տարրերից:

Սկզբնական հանձնաժողովների կողմից վոր-
պես քաղաքականապես վոչ բավարար գրա-
գետներ կուսանդամությունից փոխադրվել
են թեկնածուներ 4.820 մարդ, կամ 7,9
տոկոս, ռայոնական հանձնաժողովների կող-
մից (գանգատները ռայոններում քննարկելուց
հետո) 4.651 և յերկրային հանձնաժողովի
կողմից (գանգատները յերկրամասում քն-
նարկելուց հետո) 4.641, կամ 7,6 տոկոս:
Սկզբնական հանձնաժողովների կողմից կուս-
անդամությունից համակրողներ են փոխա-
դրվել 741 — 1,2 տոկոս, ռայոնական հանձ-
նաժողովների կողմից — 671 և յերկրային
հանձնաժողովի կողմից՝ 642 — 1,1 տոկոս:
Վորպես քաղաքականապես վոչ բավարար
գրագետներ, վոչ բավարար կարգապահներ

և վորդ տոկուններ կուսանդամությունից համակրող են փոխադրված՝ սկզբնական հանձնաժողովներին կողմից՝ 2.727—13,6 տոկոս, ռայոնական հանձնաժողովներին կողմից (գանգատները ռայոններում քննարկելուց հետո) — 2.648 և յերկրային հանձնաժողովին կողմից (գանգատները յերկրամասում քննարկելուց հետո) — 2.643 կամ 13,2 տոկոս:

Վորճոց ենք, ընկերներ, մենք ձեզ հետ հեռացրել կուսակցությունից: Յես կտամ և այդ թվերը:

Մեր վիճակագրության մեջ կոմունիստների միջև կային և գյուղացի-մենատնտեսներ, վորոնցից հեռացված են 2 մարդ և գրված է, վոր դա կազմում է 100 տոկոս (Միծաղ): Կոլտնտեսականներ վտարված են 2.015 կամ զտումն անցած կոլտնտեսականների 23,4 տոկոսը: Գյուղխորհուրդների, կոլտնտեսությունների, գյուղսպառնկերությունների նախագահներ — 543, կամ զտումն անցած այդ աշխատողների 20 տոկոսը: Գյուղատնտեսական բանվորներ — 480, կամ 17,7 տոկոս, արդյունաբերական բանվորներ — 3.635, կամ 16,5 տոկոս, ծառայողներ — 2.954, կամ 13,0 տոկոս: Խորհրդա-

յին, արհմիութենական և տնտեսական աշխատողներ — 657, կամ 12,2 տոկոս: Մանագետներ — 262, կամ 9,5 տոկոս: Կուսկոմյերիտական աշխատողներ — 345, կամ 8,6 տոկոս: Ուսանողներ — 330 — 5,5 տոկոս և ուրիշները, վորոնք չեն մտնում հիշած խմբերի մեջ — 477 հոգի, կամ 21,7 տոկոս:

Հեռացվածների մեծագույն մասն ըստ կուսաստի — դա յերիտասարդ կուսանդամներ են և թեկնածուներ: Հեռացված կուսանդամների վորջ կազմից 1929 — 33 թվերի ստաժ ունեն — 69,2 տոկոս, իսկ թեկնածուները հեռացվածների թվում կազմում են 21,6 տոկոս:

Ինչո՞ւ համար եյինք, ընկերներ, մենք կոմունիստներին հեռացնում կուսակցությունից: Հեռացվածների հիմնական մասսան (65,2 տոկ.) բաժանվում է յերեք խմբի — դա կուսակցության մեջ պասիվ լինելն է (կուսակցական պարտականությունների չրկատարելը, կուսժողովներ չհաճախելը, անդամավճար չմուծելը) — 26,4 տոկոս, հետեյալ խումբը — կուսակցության և պետության կարգապահությունը խախտելու համար — 19,9 տոկոս, իսկ յերրորդ խումբը —

դասակարգայնորեն անհարազատ և կուսակցութեան մեջ անցնելիս իրենց սոցիալական ծագումը ծածկողներ — 18,9 տոկոս: Ուրիշ պատճառներով հեռացման տոկոսն զգալիորեն ցած է: Այսպես կենցաղային և բարոյական այլասերում — 13,3 տոկոս, այլասերվածութիւն և բուրժուական տարրերի հետ միանալը 8,6 տոկոս: Իսկ հետո զալիս են միավորներ՝ որինակ, յերկերեսանութեան համար հեռացված են 1,9 տոկոս: Այդ թիվն ինձ թվում է վոչ լրիվ: Յեթե զտման ժամանակ մեր կուսկազմակերպութիւնները բուշեիկյան ավելի զգաստութիւն ցուցաբերեյին, այդ թիվը, հավանական է, ավելի բարձր կլիներ:

Այս թվերից յերևում է, վոր մեծ քանակութեամբ կոմունիստներ հեռացվել են՝ կուսակցութեան մեջ պասիվ լինելու համար: Ինչի՞ մասին է խոսում այդ, ընկերներ: Այդ խոսում է այն մասին, վոր մենք ձեզ հետ վատ ենք աշխատել այդ կոմունիստների հետ: Յերբ նայում ես այդ թվերին, ապա նրա մեջ, ինչպես լավ հայելու մեջ, տեսնում ես կուսկազմակերպութեան աշխատանքը: Առաջին թիվը խոսում է այն մասին, վոր մենք վատ ենք դաստիարակել կուսակցութեան

մեջ ընդունված յերիտասարդ կոմունիստներին, չենք հետևել նրանց, չենք աճեցրել նրանց և թույլ ենք տվել, վոր նրանք կտրվեն կուսկազմակերպութիւններից:

Յերկրորդ թիվը խոսում է այն մասին, վոր մենք վոչ բոլորովին ժանրաղնին կերպով ենք անցկացրել կուսակցութեան մեջ ընդունումը և թույլ ենք տվել, վոր մեր շարքերն անցնեն բավականին թվով դասակարգայնորեն անհարազատ տարրեր: Այդ է, ընկերներ, խոսում է կուսկազմակերպութիւնների անբավարար աշխատանքի և մի քանի կուսկազմակերպութիւնների դասակարգային զգաստութեան բթանալու մասին: Այդ մասին խոսում են նաեւ այն հեռացվածների թվերը, վորոնց 6,2 տոկոսը (719 մարդ) ծառայել են սպիտակ բանակում վորպես կամավորներ և 5,4 տոկոսը (635) ծառայել են ըստ զորահավաքի:

Հետեյալ թվերը, վորոնց վրա եյի ուզում գրաւել ձեր ուշադրութիւնը, ցույց են տալիս, թե վոր կոմունիստների միջև եյին ավելի մեծ թվով քաղաքականապես անգրագետներ: Յեւ ուզում եմ ասել, թե վորոնց ենք ավելի մեծ թվով փոխադրել ՀԿԿ (բ) անդամութիւնից թեկնածուներ:

Ըստ սոցիալական կազմի, թեկնածու յեն փոխադրված՝ գյուղացիներ — 1.800, կամ 23,5 տոկոս, բանվորներ — 2.245, կամ 20,7 տոկոս, ծառայողներ — 202, կամ 17,9 տոկոս:

Վորոնց ենք ավելի մեծ թվով թեկնածուներից փոխադրել համակրողներ: Ըստ սոցիալական դրություն՝ բանվորներ փոխադրված են 1.482, կամ 13,7 տոկոս, գյուղացիներ — 999, կամ 13,0 տոկոս և ծառայողներ — 125, կամ 11,1 տոկոս:

Վեր կուսկազմակերպություններում եր ավելի վատ դրված կոմունիստների, կուսակցության յերիտասարդ անդամներ և թեկնածուների դաստիարակության աշխատանքը, վորոնք դրա հետևանքով կորցնում էին իրենց կապը կուսկազմակերպության հետ, վոչ մի կուսաշխատանք չէին տանում և դրանով իսկ մեխանիկորեն դուրս էին ընկնում կուսակցությունից: Դրանք այն ընկերներն են, վորոնցից կարող էին դուրս գալ և վոչ վատ կոմունիստներ, յեթե կուսկազմակերպություններն աշխատեին նրանց հետ, իսկ զաման ժամանակ մենք ստիպված յեղանք հեռացնել այդ ընկերներին կուսակցությունից պասիվության համար: Կոմու-

նիստների վեր խմբի միջից էին ավելի մեծ թվով հեռացված պասիվություն համար: Բանվորներից (բացի գյուղատնտեսական բանվորներից) — 1.522, կամ 41,9 տոկոս (հեռացված բանվորների), գյուղատնտեսական բանվորներից (խորհրդատեսություններում, ՄՏ կայաններում և ԿԱՖ-երում) — 140, կամ 29,2 տոկոս, կուստնտեսականներից — 535 կամ 26,5 տոկոս, ծառայողներից — 532, կամ 18 տոկոս, ուսանողներից — 42, կամ 17,7 տոկոս, մասնագետներից — 24, կամ 9,2 տոկոս, կուսկոմյերիտական աշխատողներից — 26, կամ 7,6 տոկոս:

Վերջապես, վերջինը, վորի վրա էի ուղում գրավել ձեր ուշադրությունը, դա այն է, թե ում միջից էին ավելի մեծ թվով հեռացված դասակարգայնորեն անհարազատ և մեզ թշնամի տարրեր: Դասակարգայնորեն անհարազատ տարրերն ամենից շատ դուրս յեկան բարձրագույն դպրոցների կուսկազմակերպություններում, այդ խմբի ուսանողներից հեռացվեցին 128 մարդ, կամ 38,3 տոկոս: Ապա գալիս են ծառայողները — 20 տոկոս և հետո արդեն բանվորները — 19 տոկոս: Այդ թվերն ասում են մեզ այն մասին, վոր մենք մեր հայացքները պետք է

դարձնենք մեր դպրոցներին: Յես չեմ ուզում ասել, Վոր մեր ԲՈՒՀ-երում սովորում են վատ ընկերներ: Դա կլիներ սխալ, այնտեղ կան շատ լավ տղերք: Ձե՛ վոր մենք լավագույններից ամենալավագույններին ենք ուղարկում ԲՈՒՀ-երը և գիտենք, Վոր մեր ուղանողության ընդհանուր կազմը վատ չե, բայց գիտենալով այդ, մենք քիչ ենք այնտեղ լինում, իսկ մեր թշնամիներն ոգտվում են դրանից և սողոսկում այնտեղ:

Անցնում եմ ռազմական կուսկազմակերպությունների գտման արդյունքներին: Այդ կուսկազմակերպությունները մեր լավագույններն են և գտման տոկոսն այստեղ զգալիորեն ցածր է, քան քաղաքացիական կուսկազմակերպություններում: Բանվորա-գյուղացիական կարմիր բանակի ռազմական կուսկազմակերպություններից գտման սկզբնական հանձնաժողովները հեռացրել են ՀԿԿ(բ) անդամների 3,9 տոկոսը, թեկնածուների — 7,6 տոկոսը, իսկ ընդամենը վտարված է կոմունիստների (անդամներ և թեկնածուներ միասին) 4,9 տոկոսը: Փոխադրված են կուսանդամությունից թեկնածուներ 20 տոկ. և կուսթեկնածուությունից համակրողներ — 0,1 տոկոս:

Գանգառները քննարկելուց հետո մտցվեց վորոշ ուղղում՝ բանվորա-գյուղացիական կարմիր բանակի և Ներքին գործերի ժողկոմատի սահմանադրականության կուսկազմակերպություններից հեռացված են կուսանդամների և թեկնածուների 4,4 տոկոսը, փոխադրված են կուսանդամությունից թեկնածուներ 2,0 տոկոսը, թեկնածուներից փոխադրված են համակրողների 2,4 տոկոս: Տեղադրված են համակրողներ 2,4 տոկոսը մեծ չե, և նման եք, վոր այստեղ տոկոսը մեծ չե, և դա շատ լավ է, դա հիանալի յե: Այդպես ստացվեց վոչ թե այն պատճառով, վոր այնտեղ վատ ելին գտում: Այնտեղ ևս վատ չեյին գտում, բայց մենք այնտեղ ունենք կուսկազմակերպությունների ավելի լավ կազմ: Մեզ մոտ, ինչպես արդեն հիշեցի վերը, մեծ թվով մարդիկ գտմանը չենք կայացան: Ինչպիսի կոմունիստներ հրաժարվեցին գտումից: Յես՝ ուղում եմ բերել միայն մի որիմից: «Կրասնի Հիդրոպես» գործարանում նակ: Կրասնի Հիդրոպես» գործարանում անհարգելի պատճառով չենք կայացավ զրտմանը տասնապետ կոդարենկոն: Կոդարենմանը կուսանդամ է 1924 թվից — համարվում էր գործարանում վորպես կոմունիստ և կուսկազմակերպությունը նրանուհը մրտցրել էր գտման յենթարկվողների ցուցակի

մեջ: Սակայն կողարենկոն հրաժարվեց ներկայանալ գտմանը հետևյալ դիմումը տալով գտման հանձնաժողովին՝ «Մնորո՞ւմ եմ ինձ ՀԿԿ(Բ) անդամ չհամարել: Յես անդամավճարներ չեմ մուծել 4 տարվա ընթացքում և այդ պատճառով չեմ ուզում գտման յենթարկվել»: «Չեմ մուծել անդամավճարները և այդ պատճառով, — ասում ե, — չեմ ուզում գտման յենթարկվել»: Բոլորովին պարզ ե, թե ինչու չի ուզում, վորովհետև մեկնու՞ն ի կհեռացվեր կուսակցությունից:

Ե՛Ն ԱՎԵԼԻ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵԼ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԶԳԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ընկերներ, յես սկզբում ասացի, վոր գտումը մեծ ոգուտ տվեց մեր կուսակցությանը, բայց տեղ-տեղ մենք ձեզ հետ միասին բավականաչափ զգաստ չեյինք գտման ժամանակ: Մենք կուսակցությունից հեռացրինք բազմաթիվ պատիվ և խորթ տարրեր, վորոնք սողոսկել էյին մեր շարքերը, բայց և այնպես տեղ-տեղ մենք ձեզ հետ միասին բոլորովին չգտեցինք: Յես ուզում եմ ասել յերկերեսանիսների մասին, վորոնց մենք ամեն տեղ չկարողացանք նկատել և մերկացնել:

Չե՞ վոր մենք ժամանակին վատ չպայքարեցինք ամեն տեսակի ոպողիցիոսներների դեմ: Կուսակցությունն այս պայքարում աճեց, կռիվեց և իսկապես դարձավ լենինյան-ստալինյան կուսակցություն: Նրանից հետո յերբ մենք ջախջախեցինք բոլոր ոպուլիցիաներին, շատ ոպողիցիոսներներ զղջացին և խոստովանեցին իրենց սխալները և հետո նրանցից վոմանց մենք նորից կուսակցութան մեջ ընդունեցինք: Իսկ յերբ նրանք կուսակցություն վերադարձան, մենք մոռացանք նրանց մասին: Աշխատում են իրենց համար, և վոչինչ, — քանի վոր ընդունված են, նշանակում ե կուսակցության անդամ են, և դրանից հետո, նրանցից վոմանց նույնիսկ առաջ քաշեցինք կուսակցական ղեկավար աշխատանքին: Իսկ հետո ի՞նչ դուրս յեկավ դրանից: Դուրս յեկավ այն, վոր մի քանի նախկին ակտիվ տրոցկիստներ, զինովյեվականներ, կուսակցություն մտնելով, չգաղաբեցին իրենց զրգվելի հակահեղափոխական աշխատանքը և, գտնվելով կուսակցության մեջ, զբաղվեցին յերկերեսանիությամբ: Յես կարծում եմ, թե չարժի այս հարցի վերաբերյալ ձեզ բազմաթիվ որինակներ բերել: Այդ դեպքերին դուք ինքներդ լավ ծանոթ եք: Մեր հանցանքն այն

ե, վոր զտման ժամանակ վոչ ամեն տեղ կարողացանք մերկացնել այդ յերկերեսանիններին:

Վերցնենք թեկուղ մեր Յերկրպլանը: Միայն զտումից հետո հաջողվեց հայտաբերել, վոր այնտեղ կան յերկերեսանիններ, իսկ նույնիսկ նրանցից մեկին — Գրիգորեին, — կուսկազմակերպությունը մտցրել եր զտման հանձնաժողովում: Իսկ ինչո՞ւ դա այդպես յեղավ: Նրա համար, վոր մեզ մոտ տեղ տեղ բթացել եր բուշեիկյան զգաստությունը, տեղ-տեղ այսպիսի մարդկանց զտմանը մեզ մոտ չվերաբերվեցին ինչպես վոր պետքն եր:

Այս բանը մենք պետք ե խոստովանենք և ասենք, վոր այդ մեր թերությունն ե յեղել: Զտումից հետո, առանձնապես շատ այսպիսի թերություններ հայտաբերվեցին մեր ԲՈՒՀ-երի կուսկազմակերպություններում: Զե՞ վոր փաստ ե այն, վոր յերկրամասի մի ամբողջ շարք ԲՈՒՀ-երում պարզվել եր, վոր նախկին ոպողիցիոներները, լինելով դասատու, առաջ եյին քաշում այնպիսի հայացքներ, վորոնք թշնամի եյին մեր կուսակցությանը և խորհրդային իշխանությանը, իսկ ԲՈՒՀ-երի կուսկազմակերպություններն այդ բանը չեյին նկատում և զտման ժամանակ չկարողացան մերկացնել:

Դա ինչի՞ց եր առաջ գալիս: Միայն նրանից, վոր մենք վատ ենք ճանաչում մեր կոմունիստներին: Մենք չգիտենք, թե ո՞վ ե, նա, վորտեղից ե յեկել նա կուսկազմակերպություն, ինչպե՞ս, ե նրա՞ անցյալը, արդյոք ճիշտ ե պատմում նա իր ինքնակենսագրությունը, թե՞ վոչ: Կուսկազմակերպությունները չեյին ստուգում այդ բանը, ամեն ինչում մարդուն հավատում եյին խոսքով, այդ պատճառով ել մեզ մոտ պատահում եյին այնպիսի դեպքեր, վորոնց մասին յես ցանկանում եմ ձեզ պատմել:

1935 թվի հունվար ամսին մեր յերկրային զտման հանձնաժողովին դիմեց կուսակցության անդամ, Կրասնոդարի միլիցիայի բաժանմունքների հրամանատար Ֆրիդմանը և խնդրեց իր հաշվեքարտի պատճենի վրա փակցնել դրոշմանիշ՝ զտումն անցնելու մասին, վորովհետեւ իբր թե ինքը ուշագնացության (ընկնավորության) ժամանակ պատուել ե իր հաշվեքարտի իսկականը: Դրոշմանիշ փակցնելուց առաջ, վորոշեցինք ստուգել նրան: Յեւ ի՞նչ դուրս յեկավ: Դուրս յեկավ այն, վորնա դեռ 1933 թվին Կրասնոդարի քաղկոմի կողմից հեռացված եր կուսակցությունից՝ աշխատանքային կարգապահությունը

սխառեմատիկորեն խախտելու համար, բայց
կուստոմսը նրանից չեյին վերցրել: Ահա
տեսնում եք, վոր նրան կուսակցությունից
հեռացրել են, իսկ կուստոմսը նրա մոտ են
թողել: Իմանալով կուսակցությունից հեռաց-
վելու մասին, Ֆրիդմանը յեկավ Հյուսիսա-
յին Կովկաս, ցույց տալով իրեն վորպես կու-
սակցության անդամ, աշխատանքի անցավ,
վորպես յերկաթուղային պահպանության
բաժանմունքի հրամանատար՝ Հյուսիսային
Կովկասի յերկաթուղու Պրոխլադնայա կա-
յանում: Դրանից հետո նա խաբեբայության
միջոցով Հյուսիսային Կովկասում անցավ
կուսգտումը, ցույց տալով իր ինքնակենսա-
գրության մեջ, վոր ինքը 1917 թվից մինչև
1922 թիվը ծառայել է Կարմիր բանակում,
վոր ինքը պարզևատրված է Լենինի շքանշա-
նով, Կարմիր դրոշի շքանշանով, հեղափո-
խական զենքով, Կարմիր պարտիզան է և
հանրապետական թոշակառու: Տեսնում եք,
ինչ վոր պետքն է, հնարել է (Միժադ): Բնո-
րոշ է այն, վոր յերբ Ֆրիդմանն անցավ
Հյուսիսային Կովկասյան յերկաթուղու պահ-
պանության աշխատանքին, յերբ նրան ընդու-
նեցին կուսկազմակերպության մեջ, և յերբ
Հյուսիսային Կովկասում յենթարկվեց կուս-

զտմանը, վոչ վոր չկասկածեց այս «կոմու-
նիստի» յերևակայական ծառայությունների
մասին, վորը թե շքանշան ունի, թե զենք,
թե Կարմիր բանակումն է յեղել, իսկ ինքը,
բանից դուրս է գալիս, վոր ծնվել է միայն
1904 թվին: Ճշմարիտ է, նա ունեւ ինչվոր
կեղծ պատվոգրեր, և հենց այդ կեղծ պատ-
վոգրերին էլ հավատացել են: Իսկ յերբ
այստեղ մենք փորձեցինք ստուգել այդ
Ֆրիդմանին, ապա նա իսկույն խոստովա-
նեց, վոր խաբել է կուսակցությանը և իր
բոլոր ծառայությունները կեղծ են:

ԿՈՍՏԻՆԻՍՏՆԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ — ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ԽՆԴԻՐՆ Ե

Այժմ յես ցանկանում եմ խոսել այն մա-
սին, թե ինչպես եր զրված կոմունիստնե-
րին դաստիարակելու աշխատանքը: Զտման
ժամանակ մենք հանդիպեցինք մեծ թվով
քաղաքականապես անգրագետ կոմունիստ-
ներին, Կուսկազմակերպությունները բավա-
կան ուշադրություն չեյին դարձրել կոմու-
նիստների ուսուցման վրա — աչքաթող եյին
արել այս բնագավառը: Մենք ձեզ հետ

միասին իսկապես վոր հուշ տվինք աշխա-
տանքի տնտեսական կողմը, և կարողանում
ենք արդեն լավ աշխատել, բայց մոռացանք
մեր կուսակցական գործի, կոմունիստների
քաղաքական դաստիարակության մասին:
Շատ կուսկազմակերպություններում կոմու-
նիստների ուսուցումը ձևական հիմքի վրա
յեր դրված: Յես չեմ ուզում ձեզ ծանրա-
բեռնել որինսկներով, բայց մենք հանդի-
պում եյինք շատ այնպիսի կոմունիստներին,
վորոնք նույնիսկ թերթ չեն կարդում: Իսկ
ինչ դուքս կգա այսպիսի կոմունիստից:
Հավանաբար մի քանիսը կասեն, թե կան
այնպիսի կոմունիստներ, վորոնք չեն կա-
րողանում թերթ կարդալ, ժամանակ չունե-
նալու պատճառով: Յես այդ բանին չեմ
հավատում: Չկա և չի կարող լինել այնպիսի
մի մարդ, վորը չկարողանա ժամանակ
գտնել՝ թերթ կարդալու համար: Յեթե այդ-
պիսի մի մարդ թերթ չի կարդում, ապա
նա ինչպես կարող է քաղաքականապես
գրագետ լինել: Այն ժամանակ նա ինչ կո-
մունիստ է: Ի՞նչ գիտե նա: Այսպիսի կոմու-
նիստ անպետք է և նա մեզ հարկավոր չէ:
Իսկ ինչպես եր դրված մեզ մոտ քաղ-
ուսուցումը: Յես ուզում եմ բերել մի

փաստ, վոր կարող է պատահել արդեն հնա-
ցած է, քանի վոր Լենինգրադի քաղկոմի
պլենումի վորոշումից հետո, դուք հավանա-
բար հսկայական աշխատանք եք կատարել
կուսգաստիարակությունը՝ կարգավորելու
ասպարիզում, բայց և այնպես յես կարծում
եմ, վոր չեմ սխալվի, յեթե ասեմ, վոր հիմա
յել տեղտեղ այս գործը դեռ ձևական
հիմքի վրա յե դրված: Ճիշտ է, գտումից
հետո դա կարող է այլևս չկրկնվել, բայց
այսպիսի փաստ յեղել է:

Հարավ-Արևելյան յերկաթուղու Մորոզովի
յերկաթուղային հանգույցի կուսկազմակեր-
պության մեջ կուսուսուցումը տարվում եր,
այսպես կոչված՝ «սողացող մեթոդով»: Նն
ել վոնց են հնարել — «սողացող մեթոդ»
(Միծաղ): Այդ նշանակում է, վոր յեթե
խմբակը կազմակերպված է 30 մարդու հա-
մար, ապա պարապմունքներին գալիս եյին
վոչ թե այս խմբակի բոլոր անդամները,
այլ բոլոր կոմունիստները հերթով: Դրա հե-
տևանքով խմբակում մարդիկ ամեն որ
փոխվում եյին և արդյունքն այն եր լի-
նում, վոր բոլորը սովորում եյին քիչ-քիչ,
իսկ ընդհանրապես վոչ վոք վոչինչ չհասկա-
ցավ: Այս կազմակերպության 143 ստուգ-

վորդներին 90 տոկոսը բոլորովին չգիտեյին 17-րդ կուսհամագումարի վորոշումները: Ահա ձեզ ուսուցում: Իսկ չե՞ վոր սա խայտառակություն է, ընկերներ: Այսպիսի ուսուցումից հետո, բանը մինչև այնտեղ հասավ, վոր ճախարակագործական ցեխում կոմունիստներին և վոչ մեկը չկարողացավ գեկուցել 17-րդ կուսհամագումարի վորոշումների մասին, և ստիպված յեղանք այդ մասին խնդրել մի անկուսակցական բանվորի, վորը կուսժողովում գեկուցեց մեր կուսհամագումարի վորոշումների մասին (Ծիծաղ): Սա ի՞նչ է ցույց տալիս, ընկերներ: Այն, վոր քաղաքական կարևորագույն գործը մեզ մոտ յերբեմն ձևականորեն է կատարվում: Յեթե հարց տրվի կուսկազմակերպությանը, թե ինչպես է դրված ձեզ մոտ քաղուսուցումը, ապա պատասխանում են, վոր խմբակը կազմակերպված է, բոլորը հաճախում են ուսուցմանը: Իսկ ի՞նչ է ստացվում դրանից: Շատ կուսկազմակերպություններ չգիտեն, քանի վոր մեզ մոտ քիչ են ստուգում այս աշխատանքը:

Ահավասիկ մի ուրիշ որինակ, վորը ցույց է տալիս, թե մեզ մոտ յերբեմն ինչպե՞ս են մոտենում պրոպագանդիստներ նշանակելու

գործին: Յես ուզում եմ խոսել Տագանրոգի մասին: Տագանրոգի կազմակերպությունը վատ կազմակերպություն չէ, բայց արի տես, վոր պրոպագանդիստների ընտրությունն այնտեղ անբավարար եր: Անդրեևի անվան գործարանում 72 պրոպագանդիստներից միայն 19 ընկերներ էին կարողանում ինքնուրույն աշխատանք կատարել կոմունիստների ուսուցման ասպարիզում, իսկ թե ի՞նչ էին ներկայացնում իրենցից մնացած պրոպագանդիստները, — այդ բանը վոչ վորքի հայտնի չեր: Պրոպագանդիստների կազմում կային այնպիսիները, ինչպես որինակ, Մակեյեվը, 1926 թվից կուսանդամ, վորը գոման ժամանակ չկարողացավ նույնիսկ պատասխանել, թե ի՞նչ տարբերություն կա մեր կուսակցության կանոնադրության և ծրագրի միջև: Այսպիսի մի մարդ ինչպե՞ս կարող է պրոպագանդիստական աշխատանք տանել: Նա ինչպե՞ս կարող եր ղեկավարել քաղուսուցումը, քանի վոր ինքը դեռ կարիք ունի սովորելու:

Ահա ձեզ այն յերկու պատճառները, վորոնց շնորհիվ մեզանում կոմունիստները քաղաքականապես անգրագետ դուրս յեկան: Մի կողմից՝ վատ էին կազմակերպում

ուսուցումը, իսկ մյուս կողմից՝ վատ ելին շնորհով պրոպագանդիստներին:

Հավ պրոպագանդիստը պետք է լինի նաև լավ կազմակերպիչ: Գիտե՞ք, թե ինչ մեծ գործ է լավ պրոպագանդիստ լինելը: Հավ պրոպագանդիստը պետք է իմանա, թե ինչպես է հարկավոր կազմակերպել սովորողների խումբը: Հարկավոր է ընտրել գիտելիքների համաձայն, և յեթե դուք ընտրում եք քաղ-գրագիտության զանազան մակարդակ ունեցողների խումբ — մեկն ավելի յե իմանում, մյուսը՝ քիչ, — ապա հասկացե՞ք, ընկերներ, դասավանդողը ստիպված է լինելու հարմարվել քիչ գիտցողներին, իսկ այն կոմունիստ, վորն ավելի շատ է իմանում, նա մտածում է. «Այս յերեկոն կարող եմ բաց թողնել, բանի վոր յես այդ բոլորը գիտեմ», և չի գնում պարապմունքի՝ այն պատճառով, վոր նա ձանձրանում է այնտեղ նստելուց: Մի յերեկո բաց թողնելն արդեն վաճակիչ է: Բավական է հենց վոր մի յերեկո չգնա, մյուս յերեկոն ել չի գնա: Յեվ այդպես իրար հետևից:

Յեթե պրոպագանդիստը չի կարողանում կազմակերպել իր խմբակի պարապմունքները, չի կարող ճիշտ ընտրել ունկնդիրներին իր

դպրոցի համար, ապա ուսումը չի կարող լավ արդյունքներ տալ: Բերում եմ մի որինակ ևս, թե ինչպես եր կազմակերպված քաղուսուցումը Տաղանթոգի «Կրասնի կո-սյուլեչիկ» գործարանում: Հիրավի, կարող ե պատահել, վոր այդ բանը հիմա չկա, բայց դա յեղել է արդեն դտումից հետո: Դպրոցի պարապմունքները տեղի ելին ունենում փոքր, նեղ սենյակում, վորտեղ դրված եր չորս սեղան, իսկ սենյակն աղտոտ եր, հատակին թափթփված ելին ծխախոտի մնացորդներ, պատռված թղթեր: Շոգից շենքի ողը հեղձուձիչ եր դառել, աթոռները չեյին բավականանում, չորս ունկնդիրներ նստում ելին սեղանների վրա, վորոնց հետևում պարապմունքներ ելին տեղի ունենում: Ինքը՝ պրոպագանդիստ Սվինարեը և բոլոր ունկնդիրները նստում ելին գլխարկով և առանց վերարկուները հանելու: Հենց այստեղ ել բոլորը ծխում ելին, վորովհետեւ դրան որինակ եր տալիս հենց ինքը՝ պրոպագանդիստը: Ունկնդիրների մեծ մասն առանց տետրակների և մատիտների յեր պարապում և նրանցից վոչ մեկը դասադիրք չուներ: Պրոպագանդիստը պարապմունքներին չեր պատրաստվել, պարապմունքների պլան չուներ և

կենդանի զրույցի փոխարեն, միապաղպղ և ձանձրալի կերպով ունկնդիրներին կարդում եր պատահաբար ձեռքն ընկած քաղզրագիտության դասագրքի առանձին հատվածները: Պարզ ե, վոր ունկնդիրները հաճույքով չեն գնում այսպիսի պարապմունքներին և հաճախ պրոպագանդիստի կարգացածից փոչինչ չեն հասկանում: Այս որինակը յես բերի նրա համար, վորպեսզի ցույց տամ ձեզ, ընկերներ, թե ինչքան մեծ գործ ե ճիշտ կազմակերպված ուսուցումը: Չե՞ վոր քաղզպրոցի պարապմունքներին մարդիկ գալիս են փոչ թե Սաղսվայա փողոցում զբոսնելուց, այլ աշխատանքից, դժվար աշխատանքից, հոգնած, և վորպեսզի դպրոցի ունկնդիրը կարողանա յուրացնել ուսումը, նրան հարկավոր են վորոշ պայմաններ:

Ճիշտ ե, կարող ե պատահել, վոր այժմ կոմունիստների ուսուցումը կազմակերպելու գործում դուք շատ բան եք ուղղել, բայց յես կարծում եմ, վոր տեղ-տեղ կան այնպիսի փաստեր, յերբ ուսումը դեռ մինչև այժմ ձեական հիմքի վրա յե դրված:

Կուսակցության կենտկոմը և անձամբ ընկ. Սալիկն ահագին ուշադրություն են դարձնում կոմունիստների ուսուցման և

դաստիարակման գործին: Վերջերս Կենտկոմի կուլտպրոպ բաժանվեց մի քանի բաժինների: Այդ աբված ե նրա համար, վոր մեր կազմակերպությունն զգալիորեն աճել ե և մեր առաջ դրված են ավելի մեծ խնդիրներ: Առաջ մեզ մոտ քիչ 'թերթեր կային, իսկ այժմ թերթերը հրատարակվում են համարյա ամեն մի գործարանում, յուրաքանչյուր գյուղական ռայոնում, և՛ բազմատիրափներ, և՛ պատի թերթեր, աճում են թատրոնները, աճում են աշխատավորների կուլտուրական պահանջները: Մենք պետք ե այս բոլորն ընդգրկենք: Մեր կուսակցական աչքը պետք ե լինի ամեն տեղ: Այս մեծ կուլտուրական գործը մենք այնպես պետք ե կազմակերպենք, վորպեսզի դա ձեական չլինի: Մենք առանձին ուշադրություն պետք ե դարձնենք կոմունիստների կուլտուրական-քաղաքական դաստիարակությանը: Քաղաքականապես անգրագետ և անկուլտուրական մարդը չի կարող բոլշևիկ լինել: Քանի վոր նա կոմունիստ ե, ապա նա իր կուլտուրական մակարդակով ավելի բարձր պետք ե լինի, քան շարքային անկուսակցական բանվորը, նա քաղաքականապես ավելի զարգացած պետք ե լինի: Իսկ այն կոմունիստները, վորոնք չեն

ցանկանում բարձրացնել իրենց կուլտուրա-
կան և քաղաքական մակարդակը, նրանք այդ
գործում հետ են մնում անկուսակցական ըն-
կերներին, այդպիսի կոմունիստներին մենք
չենք կարող թողնել մեր շարքերում:

Աշխատանքի այս կողմի վրա մեզ հար-
կավոր ե ամենալուրջ ուշադրություն դարձ-
նել: Այստեղ լոկ խոսակցություններով և մի
որով Վոչինչ չես անի՝ Իրա համար հարկա-
վոր ե ամենորյա և հմուտ աշխատանք:

Այժ յես ուզում եմ յերկու խոսք ասել
կանանց մասին: Յերկրային կուսկազմակեր-
պությունն ունի ընդամենը 13.115 կին:
Նրանցից 8.988 կուսանդամ են, իսկ 4.127
թեկնածու: Նրանցից հեռացված են մեծ քա-
նակությամբ: Կուսանդամներ — 10,9 տոկոս,
թեկնածուներ — 21,6 տոկոս: Ընդամենը հե-
ռացված ե 14,3 տոկոս:

Ամենից ավելի (49,4 տոկոս) հեռացված
են կանայք պատիվության համար: Այս
ցույց ե տալիս, ընկերներ, վոր, մենք, ձեզ
հետ միասին բավարար աշխատանք չենք
տանում կանանց միջև: Նկատի ունեցեք,
վոր կանանց դժվար ե աշխատել, քան տղա-
մարդկանց, իսկ մենք, չնայած դրան, նրանց
հետ քիչ ենք զբաղվում: Մենք ավելի զգա-

յուն, ավելի ուշադիր մոտեցում պետք ե
ունենանք կանանց հանդեպ: Մենք ամեն
կերպ աշխատում ենք կնոջը թեթևացնել
անային հոգսերից: Մենք կազմակերպում
ենք ճաշարաններ, մանկամսուրներ և այլն,
բայց և այնպես տանը կանայք ավելի շատ
աշխատանք ունեն, քան տղամարդիկ:

Նա անային ավելի շատ հոգսեր ունի,
ուստի նրա համար ավելի դժվար ե պարա-
պել իր վրա և նույնիսկ ամեն ժամանակ
նա չի կարողանում թերթ կարդալ: Այդ
իսկ պատճառով ել կուսկազմակերպու-
թյունները կանանց պետք ե մոտենան ավելի
զգայուն և ավելի ուշադիր կերպով: Մենք
կարող ենք բերել կանանց բացառիկ լավ
աշխատանքի հազարավոր որինակներ թե
ստորին և թե ղեկավար աշխատանքում:
Մենք գիտենք, թե ինչպես լավ են աշխա-
տում կանայք մեր գործարաններում և կու-
տնտեսություններում: Բայց մենք միշտ չե,
վոր զգայուն և ուշադիր ենք վերաբերվում
նրանց հանդեպ:

Վերցնենք թեկուզ Տազանրոզի ռայոնի
կազմակերպության վերաբերմունքը դեպի
կանայք: Ընկ. Լիլմանն անցյալում վորպես
կշռող եր աշխատում կուտնտեսություննե-

այնպիսի կուսկազմակերպություն, վորտեղ ճիշտ գրված լիներ կոմունիստների հաշվառումը: Համարյա բոլոր կուսկազմակերպություններում մեծ տարբերություն կար կոմունիստների ցուցակի և իրական կազմի միջև: Սրա հետևանքով գտման սկզբին յերկրամասում հաշվառելից դուրս հանվեց 6.872 մարդ կամ կուսկազմակերպության կազմի ? տոկոսը, այսպես կոչված «մեռած հոգիները»:

Շախտի կուսկազմակերպության մեջ յերևան հանվեցին 1.373 մեռած հոգիներ, կամ կուսկազմակերպության կազմի 17,2 տոկոսը: Պավլովսկի ռայոնում հաշվառելից ջրնջվեցին 222 «մեռած հոգիներ», կամ 22 տոկոսը: Լաբինսկի ռայոնում հաշվառելից դուրս հանվեց 305 կոմունիստ կամ 15 տոկոսը և այլն: Բացի դրանից, մի շարք ռայոններում հայտարարված էյին այնպիսի կոմունիստներ, վորոնք յերկար ժամանակ աշխատում էյին ռայոնում, բայց վոչ մի տեղ հաշվառելի չէյին առնված: Բելորեչենսկի ռայոնում կային 48 այսպիսի կոմունիստներ, Գիլենշիկի ռայոնում — 18, Լաբինսկի ռայոնում — 20, Ռոստովի Լենինյան ռայոնում — 50, Սալսկում — 90, Հյուսիսային Դոնյան շրջանում — 249 և այլն:

Կոմունիստների հաշվառման վատ դրությունը բացատրվում է, գլխավորապես, կուսակցության ռայկոմների և քաղկոմների կողմից դեպի այս գործը ցույց տրված անփութ վերաբերմունքով: Զտման հանձնաժողովները հայտնաբերեցին ռայկոմների և քաղկոմների հաշվառքում յեղած մեծ թվով ախտախտներ, թեկնածվական քարտեր կամ հաշվեքարտեր: Այսպիսի կոմունիստներ էալին Տիմաշևսկի ռայկոմում 120 մարդ, Ստարո-Մինսկի ռայկոմում — 51, Տիխորեցկի ռայկոմում 23 մարդ և այլն:

Դեպի կոմունիստների հաշվառքն յեղած անուշադիր վերաբերմունքի բնորոշ որինակ կարող է ծառայել Կոստոմանովսկի ռայկոմը, վորտեղ առանձին կոմունիստների հաշվաքարտերի իսկականները դրված էյին քարտերի արկղի մի բաժնում, իսկ այդ քարտերի պատճենները գտնվում էյին մյուս բաժնում, վորի հետևանքով միևնույն կոմունիստները յերկրորդ անգամ էյին հաշվեառնվում և գտումն անցնելու համար մրտցված էյին յերկու տարբեր կուսկազմակերպությունների յերկու ցուցակներում:

Զտումը ցույց տվեց, վոր համարյա բո-

լոր սկզբնական կուսկազմակերպություններում կուսկոմիտեների քարտուղարները և կուսկազմակերպիչները չեյին հետևում կոմունիստների հաշվառմանը, և հաճախ իրենք եյին խախտում հաշվառքի կանոնը: Որինակ, Լենգործարանում կոմունիստների հաշվառքը տանում եր մի այնպիսի կոմյերիտուհի, վորը ծանոթ չեր հաշվառքի աշխատանքին: Կենդանի կոմունիստների հաշվեքարտերն ամբողջ ժամանակ պահվում եյին փոքր փայտե արկղում, վորը հեշտությամբ կարելի յեր վերցնել թիւ տակ և տանել: Բացի դրանից, Լենգործարանի կուսկոմում պատուհանում, չփակվող արկղում ընկած եյին այն կոմունիստների 500 իսկական հաշվեքարտերը, վորոնք դուրս եյին հանված կուսակցությունից կամ «մեռած հոգիներ» եյին համարվում: Վորեւ գող կարող եր իր համար շոկել ուզած քարտը, հայտարարել կուստոխը կորցնելու մասին և ցույց տալ իրեն վորպես կուսակցության անդամ:

Կուսկազմակերպիչները և կուսկոմիտեների քարտուղարները վոչ միայն չեյին հետևում կոմունիստների ճիշտ հաշվառմանը, այլ հաճախ իրենք նույնիսկ չեյին գտնվում կուսակցական հաշվառքում: Սալսկայա ՄՏ կա-

յանի կուսկազմակերպիչ Բոգդանովը և Ցելինսկայա ՄՏ կայանի կուսկազմակերպիչ Պոնոմարեր մի տարուց ավելի յե, ինչ հաշվի չեյին առնված Սալսկու ռայկոմում և կուսակցական հաշվառքում ընդունվեցին միայն գոման սկզբում: Լենուայոնի № 313 շինարարական մասի կուսկոմի քարտուղար ընկ. Վակուլինը մեկուկես տարի իր կուսկազմակերպության հաշվառքում չեր գտնվում:

Ահա տեսնում եք, ընկերներ, յեթե մեզ մոտ կուսհաշվառքում չեյին գտնվում իրենք՝ կուսկազմակերպիչները և կուսուսկոմիտեների քարտուղարները, ապա այսպիսի կուսկազմակերպություններում վոչ մի հաշվառք չի կարելի լավ հիմքի վրա դնել: Իսկ ինչպե՞ս կարելի յե այդ դեպքում կուսկազմակերպության մեջ կարգ մտցնել, յերբ վատ ե դրված կոմունիստների հաշվառքը: Այսպիսի պայմաններում կարելի յե արդյոք ճանաչել կոմունիստներին: Փորձեցեք վորեւ տնտեսության մեջ հաշվառք չկատարել, և դուք իսկույն կքայքայեք այդ տնտեսությունը: Յեվ ահա մենք հաշվի չեյինք առնում կուսհաշվառքը, մեր «կուսակցական տնտեսությունը», մեր կոմունիստներին, կենդանի մարդկանց, և այդ պատճառով ել

մենք չեյինք ճանաչում կուսկազմակերպու-
թյունը, իսկ քանի վոր մենք չեյինք ճանա-
չում մեր կազմակերպությունը, ապա մենք
չեյինք ել կարող ճիշտ դասավորել մեր
ուժերը, ճիշտ կազմակերպել կուսկազմա-
կերպության աշխատանքը:

Անցնում եմ կուսակցական փասթաթղ-
թերի պահպանման հարցին: Յեթե մեզ մոտ
չլիներ լավ հիմքի վրա դրած կուսհաշվառը,
յեթե մենք հարկ չեղած չափով չհետևեյինք
կուսակցական հաշվառքային քարտերին,
ապա չե՞ վոր ամեն մի պատահական մարդ,
ամեն մի խաբեբա կարող եր, առանց վորևե
դժվարության, մեր շարքերը սողոսկել:

Ահա ձեզ մի որինակ Հյուսիսային Դոն-
յան շրջանից: Այնտեղ հաշվառքի և կուս-
փաստաթղթերի պահպանման անպատաս-
խանատվության հետևանքով տեղի ունեցավ
այսպիսի մի դեպք: Շրջանային հողվարչու-
թյան միջ գտման յենթարկվեց 1932 թվին
կուսանդամ Վետոշկինը: Հտման ժամանակ
պարզվեց, վոր Վետոշկինը կուսակցություն ե
մտել խաբեբայության միջոցով: Լինելով
կոմսոմոլի Մալչևսկի ռայկոմի գործերի կա-
ռավարիչ, նա վերցրեց ժամանակավոր
վկայականի և հաշվեքարտի բլանկներ, լեց-

լեց նրանք և յուրացրեց ՀԿԿ(բ)-ի անդամի
կոչում՝ այդ փաստաթղթերի վրա փակցնե-
լով կուսուսկոմի ծրարների վրա յեղած
կնիքը: Այս կեղծված փասթաթղթերը Վե-
տոշկինը հետագայում փոխարինեց նորերով,
այն պատճառաբանությամբ, թե հին
կուսփաստաթղթերը սաստիկ մաշվել են:
Խաբելով այսպիսով կուսկազմակերպու-
թյուններին, նա գտման յեկավ արդեն իս-
կական փաստաթղթերով:

Ձե՞ վոր դուք գիտեք, թե ինչ նշանակու-
թյուն ունի կուսակցական տոմսը, իսկ ի՞նչ
ասես չեն անում կուստոմսերի հետ: Իսկ
չե՞ վոր յեղել են փաստեր, յերբ առանձին
«կոմունիստներ» իրենց կուստոմսերը թող-
նում եյին և՛ հյուրանոցներում, և՛ վարսա-
վիրանոցներում, և՛ ուրիշ տեղերում: Պատա-
հում ե այսպես. ածիլվեց, իսկ փողը մոռա-
ցել ե իր հետ վերցնել, չի կարող վճարել, և
ահա իր կուստոմսը գրավ ե դնում: Մի՞թե
կարելի յե այսպես վարվել կուստոմսի հետ:

Ինչո՞ւ այսպիսի բաներ կարող են պատա-
հել: Միայն նրա համար, վոր մենք չենք
հետևում մեր «կուսակցական տնտեսու-
թյանը»: Մեր մի շարք կուսկազմակերպու-
թյուններում յերևան են հանված կուստոմ-

սերի հետ վարվելու կոպիտ կամայականություն և բոլորովին անհանգուրժելի քոսս կոմունիստների հաշվառման ասպարիզում։ Ոգտվելով այս դեպքից, մեր թշնամիները գողանում են հաշվառքի քարտերը, գողանում են կուստոմսերը, և այս միջոցով սողոսկում են մեր կուսակցության մեջ։

Զե՛ վոր մեզ մոտ կոմունիստները պատասխանատվություն չեյին կրում կուստոմսը կորցնելու համար։ Կուստոմսը կորցրելը, գնացիլը հայտարարեցիլը ռալկովին—այնտեղ քեզ կտան վկայական, մանր տառերով կհայտարարեն այդ մասին ժամուկում, վոչ վոք այդ հայտարարությունները չի կարգում, իսկ հետո քեզ ալիս են նոր կուստոմս։ Այս բոլորը մեզ մոտ ձևականորեն և բոլորովին անպատասխանատու կերպով եր արվում։

Մենք պետք ե ստիպենք կոմունիստներին պատասխանատու լինել նրանց տրված կուսակցական տոմսերի համար։ Հարկավոր ե գործն այնպես դնել, վոր կուստոմսը կորցնելու մասին հայտարարություն տվող վոչ մի կոմունիստ չկարողանա այն գուր տեղն ստանալ։ Յուրաքանչյուր այսպիսի դեպքում հարկավոր ե մանրագնին ստուգել, թե յերբ, վորտեղ, ինչ պայմաններում ե կորցրել ըն-

կերն իր կուստոմսը, և, հանգամանքներին նայած, այսպիսի կոմունիստին կարելի յե թողնել և առանց տոմսի—հանել նրան կոմունիստական կուսակցությունից։ Կուսակցական տոմսը պետք ե պահպանել աչքի լույսի պես։ Կուսակցության ամեն մի անդամ, յեթե նա ցանկանում ե կուսանդամ լինել, պետք ե հիշե, վոր յուրաքանչյուր կորցված կամ գողացված կուստոմսը հնարավորություն ե տալին մեր կուսակցության վոխերիմ թշնամիներին և բանվոր դասակարգի դավաճաններին թափանցել մեր կուսակցության շարքերը։ Յե՛վ այն կոմունիստը, վորն իր անհոգությամբ անհարազատ մարդկանց համար հնարավորություն ե ստեղծում ոգտագործելու կուսակցական տոմսերը, այդպիսին դառնում ե կուսակցության թշնամիների գործակից։

Մոտ ապագայում լինելու յե նոր անդամների ընդունելություն։ Այս գործում մենք նույնպես պետք ե հաշվի առնենք զոման դասերը և թույլ չտանք այնպիսի դեպքեր, վորոնք յեղել են մեզ մոտ առաջներում, յերբ կուսակցության մեջ ընդունվում եյին առանց ջոկելու։ Զե՛ վոր վեշենսկի ռայոնում պատահել ե այնպիսի դեպք, յերբ Պեմ

ուրաժայա» կորսնտեսուլթյան մեջ կուսակցություն ընդունվեց ակտիվ սպիտակ-գլխա-դիական Ալֆերովը, վորը ղտմանն ուղղակի հայտարարեց. «Իմ հետևից յերեք անգամ ուղարկեցին գյուղական կատարածու, առաջարկելով ներկայանալ կուսժողովին: Վախե-նալով, վոր ինձ չտուգանեն, յես գնացի ժողովին, վորտեղ ել ինձ ընդունեցին կուսակցության մեջ» (Միծաղ):

Այժմ, յերբ կսկսվի ընդունելությունը կուսակցության մեջ, կասկած չկա, վոր մենք այս հարցին այսպես չենք մոտենա: Չտուժը մեզ վորոշ բան սովորեցրեց, և ինչպես պետք ե ընդունել կուսակցության մեջ, այդ բանը մեզ կսովորեցնի կուսակցության կենտրոնական կոմիտեն: Չե՞ վոր հիմա յել մեզ մոտ-քիչ չեն խորթ տարրեր, վորոնք ձգտում են մեր կուսակցության մեջ սողոսկել, և այս ամենապատասխանատու գործում մենք պետք ե յերևան հանենք կրկնապատիկ հեղափոխական, բոլշևիկյան զգաստություն:

Չտման ժամանակ մենք հանդիպեցինք կոմունիստների կողմից կուսակցական անդամավճարները մոծելու անթույլատրելի դրու-թյանը: Չե՞ վոր անդամավճարներ տալը կո-

մունիստի՝ կուսակցության մեջ մնալու հիմ-նական պայմաններից մեկն ե հանդիսանում, նրա ուղղակի և անմիջական պարտականու-թյունը, վորպիսին սահմանում ե մեր կու-սակցության կանոնադրությունը: Իսկ ի՞նչպիսի դրություն եր մեզ մոտ: Մի քանի կուսկազմակերպություններում յեղել են այնպիսի դեպքեր, յերբ, որինակ, Հոկտեմբերյան որերին կամ ուրիշ տոներին արտա-դրության հարվածայիններին պարգևատրե-լիս, պարգևատրում եյին նաև կուսանդա-մավճարները հավաքողներին: Սա ի՞նչ ե ցույց տալիս, ընկերներ: Այն, վոր շատ կուսկազ-մակերպություններում կոմունիստների անդամավճարներ հավաքելը կարծես թե վար-ձով ե:

Անդամավճարների մասին հոգում ելին վոչ թե իրենք՝ կոմունիստները, այլ հատուկ նշանակված անձնավորություններ, և յեթե այդ գործի համար նշանակված ընկերը կա-նոնավոր չեք հավաքում անդամավճարները, ապա կոմունիստներն ամեն ժամանակ չե-յին հետաքրքրվում այդ հարցով, և չեյին կատարում մեր կուսակցության հանդեպ նրանց ունեցած ուղղակի պարտականու-թյունները: Այդ գործը հավաքողներին հանձ-

ներ, կամ գտումն անցած այդ աշխատող-
ների 8 տոկոսը:

Բացի դրանից մենք հեռացրինք 65% հողի
խորհրդային, արհմիութենական և տնտեսա-
կան կազմակերպությունների ղեկավար աշ-
խատողներ: Այդ աշխատողների մեծամաս-
նությունը—135 մարդ—հեռացված են կու-
սակցություն և պետություն կարգապահու-
թյունը խախտելու համար, 11% մարդ—
դասակարգայնորեն անհարգատ և մեզ թըշ-
նամի տարրեր, 101 մարդ կարյերիզմի, մոր-
թեպաշտություն, ծառայություն գրությունը
շահամոլական նպատակներով ոգտադործե-
լու համար, 100 մարդ կրնցաղային և բա-
րոյական ալլասերման համար, 99 մարդ—
ալլասերվածներ, վորոնք ձուլվել էյին բուր-
ժվական տարրերի հետ, 47 մարդ—կուսակ-
ցություն մեջ պասիվ լինելու համար, 3%
մարդ—ինքնաքննադատությունը ճնշելու հա-
մար, 20 մարդ—յերկերեսանիններ և այլն:

Այ, տեսնում եք, թե ինչպիսի քանակու-
թյամբ կուսակցական և տնտեսական ղեկա-
վարներ էյինք ստիպված հեռացնել կուսակ-
ցությունից: Այդ խոսում ե այն մասին, վոր
այդտեղ վոչ բավականաչափ ուշադրությամբ
էյին ջոկվում այդ կադրերը, իսկ հաճախ

մեր կազմակերպությունները մինչև անգամ
չէյին ճանաչում իրենց կադրերին:

Բնորոշ որինակ կարող ե ծառայել Ռոս-
տովի Լենինյան շրջանի Մանկավարժական
ինստիտուտը: Այդ ինստիտուտի մաթեմա-
տիկական բաժանմունքում խմբական կուս-
կազմակերպիչն 8 ամսվա ընթացքում ան-
կուսակցական մի սւսանող էր: Կամ թե
Շախտի շրջանում քաղխորհրդի նախագահ,
բաղկումի բյուրոյի անդամ և նույնիսկ Յեր-
կրկումի անգամ էր կուսանդամ Ավագովը:
Ջոման ժամանակ պարզվեց, վոր անցյալում
նա ծառայել ե Վրաստանի մենշևիկյան մի-
լիցիայում: 1918-ից մինչև 1920 թվական-
ներում նա գտնվել ե սպիտակների տերի-
տորիայում և առևտուր ե արել Ուսու—Լաբա
կայաբանի բուֆետում: Այ ձեզ և «ղեկա-
վար»:

Կամ թե անա ինչպիսի կադրեր էյին ջոկ-
ված Ռոստսերմաշում: Այնտեղ գործիքների
ցեխի կուսկազմակերպիչն էր կուսանդամ
Պենկովը, վորը ծառայել ե սպիտակների
մոտ, վորպես դահիճ, ուղեկցել ե գերի ըն-
կած կարմիրբանակայիններին, գնդակահարել
ե և կատարել ե գերեզմանափորի պաշտոն:
Հենց այնտեղ էլ, փայտամշամկան կոմբի-

նատում, կուսանդամ կլոշկովն սկզբում բշլի քարտուղար եր, իսկ հետո ցեխկոմի նախագահ: Նա գիտարի համար գրավել էր գրել իր կուստոմսը և ապա 18 ամիս չեր մոռնել անդամավճարներ: Կլոշկովը քաղաքականապես բոլորովին անգրագետ ե:

Այ, տեսնում եք, ընկերներ, թե ինչպես վատ եյին մոտենում մի քանի կուսկազմակերպություններում ղեկավար ստորին կուսկադրերի ընտրության գործին:

Զտման ժամանակ շատ կուսկազմակերպություններում հայտաբերվեցին նոր աճող կադրեր և կուսակցությունից հեռացվածների փոխարեն վոչ վատ աշխատողների շատ առաջընթացներ եյին արված: Վատ չանցավ գտումը Դոնյան պետական ծխախոտագործարանում, վորտեղ առաջ եյին քաշված մի շարք բանվորուհիներ: Նրանց սկզբում առաջ եյին քաշում փոքր աշխատանքի համար, իսկ այժմ պետք ե ստուգել, թե ինչպես են նրանք աշխատում նոր տեղերում, և նրանցից լավագույններին պետք ե առաջ քաշել աշխատանքի ավելի պատասխանատու տեղամասերի համար: Մենք այդ առթիվ պետք ե կենսագործենք ընկ. Ստալինի ցուցումները — աճեցնել և առաջ քաշել

մեր լավագույն կադրերին: Ընկ. Ստալինը ակադեմիկներին ավարտման առթիվ արտասանած իր ճառում ասում եր այն մասին, թե ինչպես պետք ե հոգ տանել կադրերի աճեցման և առաջընթացման մասին:

Ուզում եմ ցույց տալ ձեզ, թե մենք ինչպես պետք ե վերաբերվենք մեր կադրերին, և առանձին որինակներով ուզում եմ ցույց տալ, թե յերբեմն մեզ մոտ ինչ խայտառակ վերաբերմունք են ցուցաբերում դեպի այդ գործը: Յեթե մեզ մոտ լավ աշխատողը մի վորես գործ մի քիչ գլուխ չի բերել, ապա բացատրիր նրան և ոգնիր, իսկ մեզ մոտ հաճախ լինում ե այնպես, վոր գալիս են տեղը, հայհոյում նրան, ամեն տեսակ նկատողություններ անում, իսկ ոգնել ընկերոջը, բացատրել նրան, թե ինչպես պետք ե անել — այդ շատ հաճախ մեզ մոտ չի արվում:

Ահա ձեզ կոնկրետ որինակ, թե ինչպես չպետք ե դաստիարակել կադրերին, ինչպես չի կարելի վերաբերվել աշխատողներին: Այս տարվա սկզբին ՀԿԿ(բ) Յերկրկոմի կազմբյուրոյին դիմեց Ուսպենսկի շրջանի «Փակել Ռեվոլյուցիի» կուստեսուլթյան կուսկազմակերպիչ ընկ. Մոխոյենկոն: Նա խնդրում

եր շրջանում ոգնել իր կոլտնտեսությանը, վորովհետեւ այդ կոլտնտեսությունն ուներ միայն 130 աշխատունակ կոլտնտեսականներ և իր ուժերով չէր կարող գլուխ բերել ցանքսի կամպանիան: Բացի դրանից, այդ կոլտնտեսությունն անցած տարիներից մեծ պարտք ուներ ֆինանսական մարմիններին, չէր վճարել կոլտնտեսականներին ըստ աշխտերի, և դրա հետևանքով բոլորովին քայքայվել էր: Փոխանակ ոգնելու կուսկազմակերպչին՝ ամրապնդելու իր կոլտնտեսությունը, շրջանի կազմը յուրոն, ըստ ելույթյան չքննարկելով նրա դիմումը, մեղադրեց նրան՝ անվանելով «դավաճան», «մատնիչ», «պրոփոկատոր» և հեռացրեց նրան կուսակցությունից: Միայն յերբ այդ գործին խառնվեց ՀԿԿ(Բ) Կենտկոմին կից կուսվերահսկողության հանձնաժողովը, այդ կոլտնտեսությանը տրվեց անհրաժեշտ ոգնություն, վերականգնվեց կոլտնտեսության կուսկազմակերպիչ ընկ. Մոխսեյենկոն կուսակցության մեջ, վորովհետեւ նրա դեմ ուղղված մեղադրանքները բոլորովին հիմնավորված չեյին: Նա յեկել էր ոգնություն խնդրելու, իսկ դրա փոխարեն նրան անպատվեցին՝ «դու դավաճան ես, դու մատնիչ ես» և այլն:

Այնպես քարկոծեցին, վոր չգիտես սենյակից ուր փախչել, իսկ հետո նրան հեռացրին կուսակցությունից: Ճիշտ է, այժմ նա վերականգնված է, համապատասխան վերադաս մարմիններն ոգնեցին նրան, բայց այդպիսի խայտառակ դեպքեր կարելի չեն բերել, ինչքան ուզեք:

Հավ աշխատող, լավ կադրեր դաստիարակելն ու աճեցնելը հեշտ գործ չէ: Բանը կայանում է նրանում, վորպեսզի ուշադիր և զգայուն վերաբերմունք ցուցաբերվի դեպի աշխատողը, իսկ մեզ մոտ յերբեմն այդ ել չի արվում: Այ, որինակ, Նովորոսիսկում աշխատում էր դատախազի պաշտոնում ընկեր Բունովը, նախկին սպիտակ գվարդիական, կուսանդամ 1918 թվից: Հանրապետության դատախազության մեջ ընկ. Բունովին համարում էին տեղական լավագույն դատախազներից մեկը, իսկ Ազով-Սևոսթյան կազմակերպությունները մինչև անգամ միջնորդություն էին հարուցել կառավարության առջև ընկ. Բունովին Աշխատանքային կարմիր դրոշով պարգևատրելու համար: Բայց ահա Նովորոսիսկում ընկ. Բունովի աշխատանքում վատ փոխարաբերություններ ստեղծվեցին նրա ոգնականի հետ, և ընկեր

Բուճովը հարցը դրեց դատախազության առջև իրեն ուրիշ աշխատանքի փոխադրելու մասին: Հաշվի առնելով ընկերոջ դիմումը, Միության դատախազությունը նրան նշանակեց նոր աշխատանքի — Ստորին Վոլգայի ջրային տրանսպորտի դատախազ:

Դրանից հետո, հենց վոր ընկ. Բուճովը հեռացավ Սզով-Սեծովյան յերկրամասից, նույն այն կազմակերպությունները, վորոնք առաջ միջնորդություն եյին հարուցել նրան չքանչանով պարգևատրելու մասին, նրան սկսեցին մեղադրել կաշառակերության մեջ: Յերբ ստուգման ժամանակ այդ մեղադրանքները չհաստատվեցին, նրա դեմ ստեղծեցին նոր մեղադրանք, վոր իբր թե նա քայքայել եր իր աշխատանքը Նովորոսիսկի դատախազության մեջ: Այդ գործը բավականաչափ չստուգեցին, և ընկ. Բուճովի նոր աշխատանքի անցնելուց 20 օր հետո, նրա գործի վերաբերյալ նրա բացակայությամբ վորոշում հանվեց նրան Նովորոսիսկի դատախազի պաշտոնից հանելու և նրան հանդիմանություն անելու մասին: Այդպիսի մեթոդներով ընկերոջը սկզբում գովաբանեցին, իսկ հետո անարգեցին, — մենք չգիտենք աճեցնել և դատախազակել մեր կադրերին:

Քիչ կարող են լինել դեպքեր, յերբ մեր աշխատողները դեռ չեն վարժվել, իսկ յերբ նրանց փոխադրում են, ապա աշխատանքն ել առաջ ե գնում: Իսկ այստեղ՝ քանի վոր դու մեզնից հեռացել ես, այդ պատճառով ել գործ ենք ստեղծել: Այդպես չպետք ե վերաբերվել կադրերին, թե չե այն ե ստեղծվում, վոր այսօր մենք նրան աճեցնում ենք, իսկ վաղը՝ հեռացնում: Այդպես անել չի կարելի:

Ընկ. Սալիցն ասում ե մեզ, թե ինչպիսի մարտական աշխատանքում են կոփված և դարբնվում մեր կադրերը՝ «կադրերի իսկական կոփումն ստացվում ե կենդանի աշխատանքում, դպրոցից դուրս, դժվարությունների դեմ մղվող պայքարում, դժվարությունների հաղթահարման մեջ: Հիշեցեք ընկերներ, վոր միայն այն կադրերն են լավ, վորոնք չեն վախենում դժվարություններից, վորոնք չեն թագնվում դժվարություններից, այլ ընդհակառակը, ընդառաջում են դժվարություններին, վորպեսզի նրանք հաղթահարեն և վերցնեն: Միայն դժվարությունների դեմ մղվող պայքարում են կոփվում իսկական կադրերը»:

Դուք պետք ե նկատի ունենաք, վոր մեր

պետութիւնն աճում ե, մեզ պետք են կադ-
րեր: Մեզ պետք են լավագոյններից լավա-
գոյն կադրեր: Իսկ ի՞նչ ե յերբեմն մեզ
մոտ լինում: Յես ուզում եմ ասել ԲՈՒՀ-երի
մասին: Ինչպիսի անուշադրությամբ են յեր-
բեմն ընտրվում այնտեղ մեր կադրերը:
Ընկ. Ստալինն ասում եր, վոր մեր յերիտա-
սարդութիւնը սովորում ե, տեխնիկապես
աճում ե, կանգնում ե զեկավոր պոստե-
րում — դառնում ե ֆաբրիկների և գործա-
րանների գիրեկտորներ: Իսկ այդպիսի կադ-
րերի մեջ մտնում են յերբեմն անհատական
մարդիկ, և մենք դրա վրա վոչ միշտ ուշադրու-
թիւն ենք դարձնում: Դասատունների կազմը
մի շարք գեպքերում նույնպես բոլորովին ան-
պետք ե լինում, և մենք դրա վրա յեկ հարկ
յեղած ուշադրութիւն չենք դարձնում: Յեվ
դրա հետեանքն այն ե լինում, վոր մենք
վոչ մշտապես ենք աճեցնում մեր կադրերն
այնպես, ինչպես սովորեցնում ե մեզ այդ
մասին ընկ. Ստալինը:

Վերջացնելով զեկուցումս, յես ձեր ուշա-
դրութիւնը գրավում եմ այն հանգամանքի
վրա, վոր անհրաժեշտ ե հաշվի առնել կուս-
կազմակերպութեան զտման ընթացքում հայ-
տաբերված թերութիւնները և այնպես

վերակառուցել ձեր աշխատանքը, ինչպես
սովորեցնում ե անել Կենտրոնական Կոմիտեն
և մեր առաջնորդ ընկ. ՍՏԱԼԻՆԸ: Մենք պետք
ե ավելի սովորենք հայտաբերել, աճեցնել
և պահպանել մեր կադրերը, բարելավել մեր
«կուսակցական տնտեսութիւնը», խնամքով
վերաբերվել զեպի կուսակցական փաստա-
թղթերը, ճիշտ կարգավորել կուս. դաստիա-
րակչական աշխատանքը կոմունիստների միջև
և զգաստորեն վերաբերվել կուսակցութեան
մեջ ընդունելիս:

Յես հուսով եմ, վոր Ազով. Սեծովյան կուս-
կազմակերպութիւնը հաշվի կառնի զտման
ընթացքում և զտումից հետո մերկացված
թերութիւնները, և իսկական ձեվով, բոլ-
ջնիկորեն, լենինաբար, ստալինաբար կտանի
նայե՛վ իր հետագա աշխատանքը (ԲՈՒՆ ԺԱ-
ՎԻԱՆԱՐՈՒՅՈՒՆՆԵՐ):

պետութիւնն աճում ե, մեզ պետք են կազ-
րեր: Մեզ պետք են լավագույններից լավա-
գույն կազրեր: Իսկ ի՞նչ ե յերբեմն մեզ
մոտ լինում: Յես ուզում եմ ասել ԲՈՒՀ-երի
մասին: Ինչպիսի անուշադրությամբ են յեր-
բեմն ընտրվում այնտեղ մեր կազրերը:
Ընկ. Ստալինն ասում եր, վոր մեր յերիտա-
սարդութիւնը սովորում ե, տեխնիկայես
աճում ե, կանգնում ե ղեկավար պոստե-
րում — դառնում ե ֆարրիկների ե գործա-
րանների գիրեկտորներ: Իսկ այդպիսի կազ-
րերի մեջ մտնում են յերբեմն անհատական
մարդիկ, ե մենք դրա վրա վոչ միշտ ուշադրու-
թիւն ենք դարձնում: Դասատուների կազմը
մի շարք դեպքերում նույնպես բոլորովին ան-
պետք ե լինում, ե մենք դրա վրա յել հարկ
յեղած ուշադրութիւն չենք դարձնում: Յեմ
դրա հետեանքն այն ե լինում, վոր մենք
վոչ մշտապես ենք աճեցնում մեր կազրերն
այնպես, ինչպես սովորեցնում ե մեզ այդ
մասին ընկ. Ստալինը:

Վերջացնելով ղեկուցումս, յես ձեր ուշա-
դրութիւնը գրավում եմ այն հանգամանքի
վրա, վոր անհրաժեշտ ե հաշվի առնել կուս-
կազմակերպության գուման ընթացքում հայ-
տաբերված թերութիւնները ե այնպես

վերակառուցել ձեր աշխատանքը, ինչպես
սովորեցնում ե անել կենտրոնական Կոմիտեն
ե մեր առաջնորդ ընկ. ՍՏԱԼԻՆԸ. Մենք պետք
ե ավելի սովորենք հայտաբերել, աճեցնել
ե պահպանել մեր կազրերը, բարելավել մեր
«կուսակցական տնտեսութիւնը», խնամքով
վերաբերվել դեպի կուսակցական փաստա-
թղթերը, ճիշտ կարգավորել կուս դաստիա-
րակչական աշխատանքը կոմունիստների միջև
ե զգաստորեն վերաբերվել կուսակցության
մեջ ընդունելիս:

Յես հուսով եմ, վոր Ազով. Սեմովյան կուս-
կազմակերպութիւնը հաշվի կառնի գուման
ընթացքում ե գտումից հետո մերկացված
թերութիւնները, ե իսկական ձեւով, բոլ-
ջիկորեն, լենինաբար, ստալինաբար կտանի
նայեմ իր հետագա աշխատանքը (ԲՈՒՀ ծա-
փահարութիւններ):

ՌՈՍՏՈՎԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՈՒՍԱԿՏԻՎԻ ԺՈՂՈՎԻ ԲԱՆԱԶԵՎԸ

ԱԶՈՎ-ՍԵՎԾՈՎՅԱՆ ՅԵՐԿՐԱՄԱՍԻ ԿՈՒՍԱԿԶ-
ՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԶՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱ-
ՍԻՆ ՅԵՎ «ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ»
ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԸՆԿ. Մ. Ֆ. ՅԿԻՐ-
ՅԱՏՈՎԻ ՅԵՎ ԲԵՐԵՋԻՆԻ ԱՐԱԾ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ-
ՆԵՐԻ ԱՌԹՎ

Կուսչարքերի գտումը հաստատեց, վոր
Ազով-Սևծովյան յերկրամասի կուսակցական
կազմակերպությունը կազմակերպչորեն և
իդեա-քաղաքականապես ամուր բոլշևիկյան
կազմակերպություն և, վորը յերկաթյա
միասնությամբ համախմբած և կուսակցու-
թյան կենտրոնական կոմիտեյի և կուսակ-

ցության առաջնորդ ընկ. Ստալինի շուրջը
Զառամը նոր աստիճանի վրա բարձրացրեց
բոլշևիկյան ինքնաքննադատությունը յերկրա-
մասի կուսակազմակերպություններում, բարձ-
րացրեց մեր կուսակցության հեղինակու-
թյունը բոլոր աշխատավորների միջև, ուժե-
ղացրեց կուսակազմակերպության առաջատար
դերը և կոմունիստների ավանգարդային
դերը ձեռնարկություններում և կոլտոտե-
սություններում, զգալիորեն նպաստեց կո-
մունիստների զաղափարական — քաղաքա-
կան աճմանը, անկուսակցական լայն մաս-
ոսների հետ կուսակցության ունեցած
կապի ամրացմանը, մասսաներին կուսակ-
ցության շուրջը մոբիլիզացիայի յենթաբ-
կեյուն և համախմբելուն:

Դրա հետ մեկտեղ, գտումը, մաքրելով հան-
դերձ կուսակազմակերպությունը կուսակցու-
թյանը խորթ տարրերից, լուրջ թերություն-
ներ հայտարեց յերկրամասի մի շարք կուս-
կազմակերպությունների աշխատանքում,
առանձնապես ներկուսակցական աշխատանքի
պսպարիզում:

Կուսակալտիվի ժողովը նշում և, վոր գտումից
հետո մի քանի կուսակազմակերպություններ
ինքնահանգստացան, թուլացրին կուսակցա-

կան զգաստությունը, անբավարար են աշխատում գտնան ընթացքում հայտարարված բոլոր թերությունները շտկելու ուղղությամբ:

Ակտիվը նախագգուշացնում է Ռոստովի կուսակազմակերպության բոլորիկներին զրոման ժամանակ սրված կուսակցական զգոնությունը թուլացնելու առթիվ, և պարտավորեցնում է անհաշտելիորեն շարունակել կուսակազմակերպությունն ամեն տեսակի հակակուսակցական տարրերից մաքրելու գործը:

Ակտիվը գտնում է, վոր «կուսակցական տնտեսության» մեջ յեղած այն աղաղակող թերությունները, վոր մատնանշեց կուսակցության Կենտրոնական Կոմիտեն, լիովին վերաբերում է նաև Ռոստովի կուսակազմակերպությանը: Կուսակցական կոմիտեների շատ քարտուղարներ և կուսակազմակերպիչներ դեռ մինչև այժմ թերագնահատել են Կենտկոմի ցուցմունքների նշանակությունը և անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք չեն առել «կուսակցական տնտեսությունը» կարգավորելու համար:

Փողովը նշում է, վոր մի շարք կուսակազմակերպություններում խայտառակ վերաբերմունք է ցույց տրվում կուսակցական

փաստաթղթերի պահպանման և հանձնման, կուսուհիսաների հաշվառման գործի հանգեպ, վոր սխալ են ձևակերպվում կուստոմերը և հաշվեքարտերը և այլն, վորպիսի հանգամանքը չեր կարող չհանգեցնել այն բանի, վոր առանձին խորամանկ հակահեղափոխականներն անպատիժ կերպով ոգտագործել են կուստոմներն իրենց ստոր նպատակների համար:

Ակտիվը նշում է, վոր ընկ. Ստալինի պատմական ճառը Կարմիր բանակի ակադեմիկների ավարտմանը, պետք է հանդիսանա բոլոր կուսակցական, տնտեսական, խորհրդային, արհմիութենական և կոմյերիտական կազմակերպությունների աշխատանքի ծրագիրը՝ կադրեր պատրաստելու, աճեցնելու և առաջ քաշելու գործում: Մինչդեռ շատ կուսակցական և ուրիշ կազմակերպություններ դեռ մինչև այժմ չեն հասկացել և զիտակցել մեծագույն նշանակությունը կուսակցության այն նոր լողունգի, վոր «կադրերը վճռում են ամեն ինչ»:

Բոլոր կուսակազմակերպությունների գործնական աշխատանքում անխնա կերպով արմատախիլ պետք է արվեն «փոքր» և «մեծ» աշխատողների հանդեպ ցույց տրվող անհո-

դատար վերաբերմունքը, իսկ հաճախ անհոգի-բյուրոկրատական մոտեցումը գեպի մարդիկ:

Կուսակաթին առանձնապես ընդգծում է, վոր քաղկոմներին կից կուսկազմերի բաժիններ ստեղծելու մասին Կենտկոմի կայացրած վորոշումը և կուսկազմակերպչական և քաղդատարակչական աշխատանքի մասին Լենինգրադի քաղկոմի և ՀԿԿ(բ) Յերկրկոմի օպերիի 2-ի վորոշումները վորջ կուսակցական աշխատանքի վճռական վերակառուցման ծրագիր են հանդիսանում, վորպիսին դեռ չեն հասկացել յերկրամասի շատ կուսկազմակերպությունները:

Ակտիվի ժողովը, հավանություն տալով գտման վերաբերյալ կատարված աշխատանքին, պարտավորեցնում է բոլոր կուսկազմակերպություններին բարեխղճորեն կատարել գտման հանձնաժողովների ցուցումները և ռալկոմների ու քաղկոմների կողմից կազմակերպել այդ ցուցումների կատարման ստուգում:

Ակտիվը գտնում է, վոր «կուսակցական տնտեսության» կարգավորման աշխատանքը սեփական «կուսակցական տանը» (կուստոմսերի ստուգումը և պահպանումը, կոմու-

նիստների ճիշտ հաշվառումը, անդամավճարները հավաքելու պատասխանատվության բարձրացումը և այլն) օլետը է անպայման ավարտվի Յերկրկոմի սահմանած ժամկետներում վոչ թե ձևականորեն, այլ ըստ էլության, և հանձնարարում է քաղկոմին և ռալկոմներին սիստեմատիկ հրահանգներ տալ և գործնականապես ոգնել ստորին կուսկազմակերպություններին այս աշխատանքում:

Ակտիվը հանձնարարում է ՀԿԿ(բ) քաղկոմին նշել ընկ. Ստալինի ճառի իրականացման կոնկրետ միջոցառումներ, այն հաշվով վոր յուրաքանչյուր ձեռնարկություն ունենա վոչ միայն կուսակցական, այլ նաև տնտեսական, տեխնիկական և կուլտուրական վորակյալ կադրերի աճեցման մտածված և լայն պլան:

Ակտիվը հավանություն է տալիս ամառվա շրջանում զանազան դասընթացներում ստորին կուսակցական կադրեր (900 մարդ) պատրաստելու և նախապատրաստելու վերաբերյալ քաղկոմի նախատեսած պլանին:

Ընկ. Ստալինի ճառում օրված ցուցումների իրացումը, «կուսակցական տնտեսության» օրինակելի կարգավորումը, գտման հանձնաժողովների ցուցումներին իսկական

46833

36-1
201921

կիրառումը, կուսշարքերի համա- հոխա-
կանների, տրոցկիստական-զինովյեվակ մատա-
կանքների դեմ թագնված մնացորդներից բո-
լորովին մաքրելու համար մղվող պայքարը
մեր կուսկազմակերպությունից պահանջում
են վճռականապես բարձրացնել բոլշևիկյան
զգաստությունն աշխատանքի բոլոր ճյու-
ղերում (կուսակցական, խորհրդային, արհ-
միութենական, կոմյերիտական, ժողովրդա-
կան կրթության, առողջապահության և
այլն), հետագայում ել ավելի բարձրացնել
կոմունիստների գաղափարա-քաղաքական
զինվածությունը, վճռական լավացման և
բոլշևիկյան թափի հիման վրա փողջ կուսակ-
ցական աշխատանքում:

